

Maa-aineslupa, sora ja hiekka, Lahnajärven soranottoalue 734-728-6-3

Rakennus- ja ympäristölautakunta 24.09.2025 § 30
2092/10.03.00.05.00/2025

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Jaana Röytiö, jaana.roytio@salo.fi, 02 778 7801

Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Esityslistan liitteenä ovat kartat, joissa on esitetty suunniteltu ottamis- ja kaivualue sekä jälkitilanne. Hakemus liitteineen on nähtävillä Salon kaupungin nettisivuilla <https://salo.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/luvat-ja-ilmoitukset/>

Luvan hakija

Ottotoiminta

Sijainti	Lahnajärvi, Salo
Kiinteistötunnus	Lahnajärven soranottoalue 734-728-6-34
Ottamisalueen pinta-ala	8,3 ha
Kaivualueen pinta-ala	5,9 ha
Otettava maa-aineslaji	hiekkä ja sora
Otettavaksi esitetty ottomäärä	250 000 m ³
Vuotuinen ottomäärä	25 000 m ³
Haettu ottamisaika	10 vuotta
Alin maa-aineksen ottotaso	+78 (N2000)

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslaki (555/1981) § 4

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslaki (555/1981) § 7

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 31.3.2025. Hakijan sekä muistutuksen antajien kanssa on järjestetty lupa-alueelle katselmus ja neuvottelu 1.7.2025. Hakemusta on muutettu 21.8.2025 annetussa vastineessa alimman ottamistason ja ottomäärän osalta.

Toimintaa koskevat luvat ja kaavoitustilanne

Kiinteistö Lahnajärven soranottoalue 734-728-6-34 on hakijan omistuksessa. Alueella on voimassa Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 11.6.2014 myöntämä maa-aineslupa kymmeneksi vuodeksi ottomäärälle 250 000 m³ soraa ja hiekkaa. Maa-aineslupa on voimassa 25.9.2025 asti. Lupa-alueelta on irrotettu soraa ja hiekkaa voimassa olevan maa-aineslupan aikana noin 111 150 m³.

Suunnittelualueella on voimassa Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmä, joka koostuu eri vaihemaakuntakaavoista. Alue sijaitsee Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Kaavaselitteen mukaan M alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen. Suunnittelumääräyksen mukaan: "Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja." Alueella ei ole muuta kaavaa. Alue rajautuu Suomenselän kunnan vuonna 2004 hyväksyttyyn Keskustan pohjoisosan-moottoritien-Lahnajärven osayleiskaavaan.

Alueen sijainti ja ympäristö

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle haja-asutusalueelle Lahnajärven pohjoispuolelle Kukinhuoneenharjun nimiseen pieneen kaakko-luode suuntaiseen harjumuodostumaan. Lähimmät vapaa-ajankäytössä olevat asuinrakennukset sijaitsevat noin 170 metrin etäisyydellä etelässä ja 270 metrin etäisyydellä idässä. suunnittelualueesta. Lähin vakituinen asuinrakennus on noin 550 metrin etäisyydellä alueen lounaispuolella.

Suunniteltu lupa-alue on jo avattua maa-ainesten ottoaluetta, jolla on ollut toimintaa 1950-luvulta lähtien. Suunnittelualueella luonnontilaisen maanpinnan korkeus vaihtelee. Korkein kohta sijaitsee alueen ottamattomalla osalla pohjois-koillisessa, jossa maanpinta on korkeimmillaan noin tasolla +120 m. Länsiosassa maanpinta on noin tasolla +86 m. Keskiosassa on jo otettu noin tasoon +78 m. Suunnittelualue ulottuu itäosassa harjun huipulle asti, josta maanpinta laskee itäänpäin mentäessä. Eteläpuolella suunnittelualueen ja Lahnajärventien välissä maanpinta laskee suunnittelualueen reunasta tietä kohti. Alue ei näy Lahnajärventieltä. Koska alue sijoittuu harjumuodostuman reunalle, se saattaa näkyä vähäisesti kaukomaisessa lounaan suunnasta.

Kukinhuoneenharjun rantakerrostuma (TUU-02-005) sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä idässä. Lähin suojelukohde Kukinhuoneenharju (muinaisjäännös, pyyntikuoppa) on suunnittelualueen eteläpuolella hieman yli 50 metrin etäisyydellä. Rotomänty sijaitsee alueen eteläpuolella Varesjärventien varrella noin 660 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Toiminnan vaikutusalueella ei ole Natura-alueita, eikä luonnonsuojelualueita. Alue sijoittuu Kiskonjoen-Perniönjoen koskiensuojelulla suojeltujen vesistöjen alueelle. Suunnittelualueen länsipuolella noin 100 metrin etäisyydellä on puro, joka laskee Lahnajärveen. Lahnajärvi on noin 400 metrin etäisyydellä eteläpuolella. Lahnajärven pinta on tasossa +64.8.

Suunnittelualue sijaitsee Kukinhuoneenharjun (0277601) vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen muodostumisalueella. Pohjavesialueen pohjaveden päävirtaussuunta on etelään. Liikelaitos Salon Vesi on tehnyt alueella koepumppauksia vuonna 2021. Vedenottamoa ei alueelle ole toteutettu. Suunnittelualueella on tarkkailtu pohjaveden pinnankorkeutta alueella olevasta pohjavesiputkesta Hp1 nykyisen luvan aikana 2018-2025. Pinnankorkeus on ollut alimmillaan +69,49 ja korkeimmillaan 70,26. (N2000). Pohjaveden laatua on seurattu pohjavesiputkesta Hp1 ja myös soranottoalueen eteläpuolella olevasta putkesta RF3. Pinnankorkeuden mittaustulosten perusteella pohjaveteen on jäänyt riittävän paksu suojaava koskematon maakerros. Laatu- ja ympäristövaikutuksia ei ole havaittu toiminnan aiheuttamia pohjavesivaikutuksia.

Lähimmällä lomakäytössä olevalla asuinrakennuksella käytetään talousvetenä maapainanteesta pintaan nousevaa pohjavettä. Juomavesi tuodaan muualta. Kiinteistöllä on rengaskaivo.

Toiminta

Hakemuksen mukainen ottamisalueen pinta-ala on 8,3 hehtaaria ja kaivualueen pinta-ala on 5,9 hehtaaria. Tarkoituksena on ottaa soraa ja hiekkaa yhteensä 250 000 k-m³. Alimmaksi ottosyvyydeksi esitetään +78 (N2000), jolloin pohjaveden pinnan yläpuolelle jätetään vähintään kuuden metrin koskematon suojakerros. Ottamisajaksi haetaan 10 vuotta, jonka aikana maisemointityöt tehdään valmiiksi.

Sora irrotetaan ottorintauksesta pyöräkuormaajalla. Alueelta irrotettua maa-ainesta jalostetaan seulomalla. Sora ajetaan pyöräkuormaajalla seulan syöttimeen ja seulotaan haluttuihin jakeisiin. Alueella käytetään siirrettävää seulalaitosta, joka tuodaan alueelle seulontaurakan ajaksi. Seulonnan alueella urakoi laatusertifioitu Jarkir Oy. Varastokasat sijaitsevat ottamisalueella.

Hakemuksen mukaan toimintaa suoritetaan lupa-alueella ympäri vuoden arkinen maanantaista perjantaihin klo 6-22 välisenä aikana. Toiminta jakaantuu erillisiin urakoihin, joten toiminta ei ole käynnissä jatkuvasti. Kuormausta ja kuljetusta suoritetaan ympäri vuoden maanantaista perjantaihin klo 6-22 välisenä aikana. Lauantaisin kuljetuksia voi olla satunnaisesti. Suunnittelualueen liikenne kulkee valtatielle 110 Lahnajärventien ja Varesjärventien kautta. Liittymä soranottoalueelle erkanee Lahnajärventiestä. Raskasta liikennettä arvioidaan aiheutuvan noin 2–10 käyntiä vuorokaudessa. Liikenne on kausittaista ja liikennemäärä vaihtelee.

Jälkihoitoa pyritään tekemään ottamisen edetessä. Toiminnan loputtua alueelta puretaan rakennelmat ja laitteet ja alue myös siistitään. Alueella oleva halli jätetään varastokäyttöön. Lisäksi alueen halki kulkeva tiepohja säilytetään ajokelpoisena. Reunat loivennetaan pääasiassa kaltevuuteen 1:3 ja rinteiden ylä- ja alaosat pyöristetään. Suunnittelualueen itä–koillisreunaa tehdään maisemoinnin yhteydessä luonnon monimuotoisuutta lisäävä paahderinne. Kaltevuus on jyrkimmillään 2:1, mutta se voi olla paikoin myös loivempi. Rinteeseen tehdään turvallisuuden vuoksi väliterassit. Tiivistyneet alueet pehmennetään ja alueelle levitetään pintamaat. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti. Mikäli metsittyminen ei käynnisty, alueelle kylvetään tavanomaisten puiden (mänty, koivu, kuusi) siemeniä.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Normaalilla soran ottamistoiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia pinta- tai pohjaveteen eikä maaperään. Hakemuksen mukaisesta ottamistoiminnasta ei synny suoria päästöjä vesiin tai maaperään. Soran ottaminen muuttaa alueen topografiaa, mutta topografian muutos ei soranottoalueella vaikuta merkittävästi esimerkiksi alueen pintavaluntaan, koska vedet imeytyvät nopeasti maaperään. Suurimmat maaperään ja pohjaveteen kohdistuvat riskit aiheutuvat alueen toiminnassa käytettävien polttoaineiden, öljyjen ja voiteluaineiden käytöstä. Pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi alueella on pohjaltaan muovikalvolla suojattu tukitoiminta-alue, jossa urakan aikana varastoidaan öljytuotteet ja työaikojen ulkopuolella myös työkoneet. Yhtä pyöräkonetta säilytetään hallissa, jossa on betonilattia. Seulan alusta on suojattu muovikalvolla. Öljytuotteita käytetään huolellisesti. Koneet ja laitteet tankataan tukitoiminta-alueella. Mikäli pohjaveden määrässä ja laadussa havaitaan tarkkailun perusteella muutoksia, pohditaan mistä muutokset johtuvat ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Alueella on imeytysmateriaalia ja öljynkeräysvälineitä öljy- tai polttoainevuotojen varalle. Maahan mahdollisesti läikkynyt öljy siivotaan pois ja pilaantunut maa-aines toimitetaan asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Toiminnalla ei hakijan mukaan ole merkittävää vaikutusta maisemakuvaan. Aluetta ympäröi metsäiset alueet, eikä se näy lähimaisemassa. Alue saattaa nykyisellään näkyä vähäisesti kaukomaisemassa, mutta alueen jälkihoidon myötä alue sulautuu maisemaan. Kukinhuoneen rantakerrostuma sijaitsee suunnittelualueen itäpuolella. Ottamistoiminnasta jätetään riittävän leveä suojavyöhyke rantakerrostumaan, eikä siihen kohdisteta toimenpiteitä. Toiminnalla ei näin ollen ole vaikutusta suojelukohteisiin.

Toiminnassa syntyy jonkin verran melua ja pölyä. Toiminnot sijaitsevat ottorintauksen ja metsän suojassa siten, ettei melua tai pölyä pääse leviämään alueelta merkittäviä määriä. Pölyvaikutuksia voidaan myös vähentää oikeilla toimintatavoilla ja tarvittaessa kastelulla. Pohjavesialueella ei käytetä suolaa.

Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu

Soranottotoiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa. Siihen kirjataan päivittäinen työaika, tuotantomäärä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Alueella syntyneistä jätteistä ja niiden toimituspaikoista sekä polttoaineen käyttömääristä pidetään kirjaa.

Pohjavesivaikutusten tarkkailua jatketaan aiemman tarkkailun mukaisesti pohjavesiputkesta Hp1. Pohjaveden pinnankorkeus mitataan neljä kertaa vuodessa. Veden laatua tutkitaan kerran vuodessa elokuussa. Vesinäytteestä analysoidaan lämpötila, haju, maku, sameus, väri, pH, happi, KMnO_4 -luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, nitriitti, ammonium, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli bakteerit.

Alueelta otettavan maa-aineksen määrä ja laatu ilmoitetaan maa-aineslupaviranomaiselle vuosittain maa-aineslain 23a §:n mukaisesti. Käyttöpäiväkirjan tiedot sekä tehtyjen tarkkailujen tulokset raportoidaan vuosittain lupaa valvovalle viranomaiselle.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu 10.4.-19.5.2025 Salon kaupungin nettisivuilla. Asianosaisille (6 kpl) on lähetetty tiedoksianto luvan vireilläolosta kirjepostina 10.4.2024. Hakemus on ollut nähtävillä Salon kaupungin nettisivuilla päätöksentekoon asti.

Lausuntoja on pyydetty Liikelaitos Salon Vedeltä, Salon kaupungin maankäyttöpalveluilta, Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä Varsinais-Suomen liitolta. Varsinais-Suomen liitto on päättänyt 19.5.2025 kokouksessaan, että he eivät anna hakemuksesta lausuntoa. Liikelaitos Salon Vesi on ilmoittanut 6.6.2025, että heillä ei ole hakemuksesta lausuttavaa. Liikelaitos Salon vedeltä on pyydetty 9.9.2025 uutta kannanottoa lupahakemukseen ELY-keskuksen lausunnon johdosta.

Muistutukset ja lausunnot

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut, 23.4.2025

Maankäytöllisin perustein asiaa arvioiden alueen käyttämiselle maa-ainesten ottoon ei ole kaavallista estettä; alueella on luvanvaraista ottamistoimintaa jo ennestään. Työturvallisuudesta, työkoneiden polttoaineesta sekä paikalla aiheutuvista pöly- ja muista päästöistä sekä melusta on lupahakemuksessa mainittu. Riskit pyritään näiden osalta minimoimaan. Melun ehkäisyssä auttaa paljon se, ettei alueella murskata vaan vain seulotaan. Maa-ainesten ottamistoiminnalla ei vaaranneta erityisiä luonto- tai ympäristöarvoja. Toiminnalla ei myöskään arvioida olevan haitallisia pinta- tai pohjavesivaikutuksia. Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle tehdään maisemoinnin yhteydessä luonnon monimuotoisuutta lisäävä paahderinne. Muun alueen annetaan metsittyä. Maankäyttöpalvelut katsoo, että maa-ainesluvan myöntäminen on mahdollista, mikäli toiminta vastaa lupahakemuksessa tarkoitettua toimintaa.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto, 17.4.2025

Terveydensuojeluviranomainen puoltaa maa-ainesluvan myöntämistä. Ympäristöterveydenhuoltoon ei ole tullut yhteydenottoja, joiden mukaan toiminnasta olisi aiheutunut haittaa lähialueen asukkaille. (esim. melu, pöly tai talousveden laatu). Terveydensuojeluviranomainen muistuttaa, että toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (melu, pöly tai talousveden laatu).

Varsinais-Suomen ELY-keskus, 9.6.2025

Varsinais-Suomen ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue katsoo, että käynnissä oleva maa-ainesten otto lisää merkittävästi pohjaveden laadulle aiheutuvia riskejä. Ottaen huomioon pohjavesialueen vedenhankintatutkimukset ja mahdollinen tuleva vedenotto, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lupa tulisi myöntää korkeintaan viideksi vuodeksi. Ottamisalueen pinta-alaa ei saa merkittävästi laajentaa nykyisestä ja pohjaveden pinnan päälle tulee jättää vähintään kuuden metrin suojakerros maa-ainesta. Näin ollen alin mahdollinen taso on aikaisempien lupien mukainen taso +78.

Ottamisalueella tehtävissä täydyissä ja luiskien muotoiluissa saa käyttää ainoastaan samalta ottamisalueelta olevaa kivennäismaata. Maa-ainesta ei saa tuoda maanottoalueen ulkopuolelta. Orgaanisen aineksen tai runsaasti hienoaainesta sisältävän materiaalin hautaaminen kuopan pohjalle tai luiskiin on kielletty.

Ne alueet, joilla alin ottamistaso on saavutettu jo edellisen luvan aikana, tulee maisemoida, lukuun ottamatta uuden alueen kaivussa tarvittavia ajouria, kuormausalueita ja ottorintauksia.

Pohjavesialueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai laitteita. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti. Pohjaveden pinnan taso on mitattava ottamisalueella sijaitsevasta havaintoputkesta kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla varmistutaan siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään kuuden metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät, alinta ottotaso on nostettava.

Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähköjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli bakteerit.

Tulokset raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastualueelle sekä sähköisesti ympäristöhallinnon VYH-tiedonsiirtomuodossa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pohjavesitietojärjestelmään. Pohjaveden laatutietojen siirrosta ympäristöhallinnon järjestelmään toiminnanharjoittajan tulee sopia näytteet tutkivan laboratorion kanssa erikseen.

Törmäpääsky:

Hakemusmateriaalia tulee täydentää tiedoilla törmäpääskyn esiintymisestä hankealueella. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain suojeltu lintulaji, jota pesii tyypillisesti soranottoalueiden törmissä. Luonnonsuojelulain 70 § mukaan rauhoitettujen lajien pesien vahingoittaminen on kielletty. 70 §:n 3 momentin mukaan kiello on voimassa myös pesimäkauden ulkopuolella, jos laji käyttää samoja pesiä toistuvasti. Törmäpääsky on tällainen pesäpaikkauskollinen laji, joka yleisesti käyttää samoja pesäkoloja vuodesta toiseen.

Törmäpääskyn toistuvassa käytössä olevia pesäkoloja ei saa ilman luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupaa hävittää, joten mikäli alueella on toistuvassa käytössä olevia pesäkoloja, tulee näiden luonnonsuojelulain mukainen huomiointi varmistaa maa-ainesten ottoluvan lupamääräyksissä. Kun hakemusasiakirjoja on täydennetty törmäpääskyn esiintymistiedoilla (mahdollisten pesäkolojen sijainti/sijainnit, kolojen määrä ja tieto pesimähistoriasta eli onko pesissä pesitty useana vuotena, jos tällainen tieto on saatavilla – usein alueella työskentelevät henkilöt ovat kiinnittäneet törmäpääskyihin huomiota), voi ELY-keskus auttaa sopivien lupaehtojen muotoilussa, mikäli törmäpääskyjä alueella esiintyy. Ilman tietoa törmäpääskyn esiintymisestä, ei tiedetä, onko toiminnalla luonnonsuojelulain vastaisia vaikutuksia.

Luonnon monimuotoisuuden tukeminen ottotoiminnan päättyessä:

Hakemuksessa tuodaan esiin, että ottamistoiminnan jälkeen osa alueesta toteutetaan paahderinteenä. ELY-keskus pitää tätä hyvänä suunnitelmana, sillä se lisää luonnon monimuotoisuutta alueella. Paahderinteiden lajisto edellyttää paahteisuutta, joten paahderinteet tulee toteuttaa sellaisiin ilmansuuntiin aukeaville rinteille, että rinteet saavat riittävästi valoa. Paahderinteen hoitotarvetta vähentää, että ne tehdään riittävän jyrkiksi. Rinteen on hyvä olla paikoitellen jyrkkyydeltään 2:1, mutta paikoitellen on loivempiakin osuuksia. Rinnettä ei tule tehdä liian loivaksi, sillä paahdelajiston menestyminen edellyttää rinteeltä riittävää jyrkkyyttä. Lajisto pärjää kilpailussa muuta lajistoa vastaan paremmin, kun rinne on jyrkkyydeltään riittävä ja rinteessä tapahtuu eroosiota ja hiekan valumista, tällöin rinteisiin ei taimetu niin herkästi ei toivottua lajistoa.

Maisemointi ja jälkihoito

Varsinais-Suomen ELY-keskus edellytti soranotosta edellisen lupahakemuksen yhteydessä antamassaan lausunnossa, että ottamisalue tulee maisemoida vaihteittain. Ottamissuunnitelmasta ei ilmene, miten maisemointia on tehty nykyisen lupakauden aikana.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualue huomauttaa, että maisemointi tulee toteuttaa jo maa-ainesluvan voimassaoloaikana. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 – 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Alueilla, joille ei toteuteta paahderinnettä, hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 - 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta. Esimerkiksi

maatunut turve soveltuu maisemointiin, mutta peltomaa ei yleensä sovellu pintamaakerrokseen runsaan ravinnepitoisuuden takia.

Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia heinäkasvin siemeniä ja istutetaan tarvittaessa varpukasveja. Puustoksi istutetaan sekametsää.

Ottamissuunnitelmassa esitetty paahderinne voidaan perustaa jyrkkänä rinteinä suunnitelmapiirustuksen mukaisesti. Paahderinteen synnyn jouduttamiseksi voi paahderinteelle istuttaa soveltuvaa lajistoa. Rauhoitettujen lajien siirtäminen edellyttää poikkeuslupaa luonnonsuojelulain rauhoitusmääräyksistä. Mikäli luontaista leviämistä halutaan jouduttaa istutuksin, on soveltuvia lajeja esimerkiksi hietaneilikka, kangasraunikki, kangasajuruoho ja kissankäpälä. Paahderinteen syntymisen jouduttamiseksi istutuksia suositellaan, sillä jo pienen määrän istuttaminen edesauttaa lajiston leviämistä alueelle.

Lisäksi ELY-keskus suosittelee, että ottamistoiminnan päättyessä alueelle tehtäisiin joku/joitakin sellaisia jyrkkiä törmä, mikäli alueella on riittävän hienojakoista maamateriaalia tällaista törmää varten, jossa törmäpääskyt voisivat pesiä.

Lupamääräyksissä suositellaan siis huomioimaan, että ne mahdollistaisivat ottotoiminnan päättyessä edellä kuvatut luonnon monimuotoisuutta parantavat toimenpiteet.

Vieraslajien torjunnasta on huolehdittava. Toiminnanharjoittajalla tulee huolehtia, ettei ottamisalueelle leviä toiminnan seurauksena haitallisia vieraslajeja. Tarvittaessa vieraslajien torjuntatoimenpiteet tulee tehdä mekaanisesti, torjunnassa ei tule käyttää torjunta-aineita.

Liikelaitos Salon Vesi, 16.9.2025

Liikelaitos Salon vedeltä on pyydetty 9.9.2025 uutta kannanottoa lupahakemukseen, koska ELY-keskus on lausunnossaan 9.6.2025 esittänyt, että "ottaen huomioon pohjavesialueen vedenhankintatutkimukset ja mahdollinen tuleva vedenotto, ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lupa tulisi myöntää korkeintaan viideksi vuodeksi." Hakija on hakenut lupa-ajaksi 10 vuotta.

Liikelaitos Salon Vesi toteaa lausunnossaan, että Salon Vesi on selvittänyt Kukinhuoneenharjun pohjavesialueen soveltumista vedenottoon ja tehnyt vuonna 2018 kaivopaikkatutkimuksia ja vuonna 2020 on toteutettu koepumppaukset. Koepumppausten mukaan pohjavesialueelta olisi saatavissa 1000 m³/vrk hyvänlaatuista pohjavettä. Salon Vesi ei ole hakenut vedenottolupaa, eikä hanke ole investointiohjelmassa.

Muistutukset

Muistutus 10.5.2025

Muistutuksen tekijät vastustavat luvan myöntämistä ja lupaa aloittaa muutoksen hausta huolimatta. Muistutuksen tekijät esittävät huolensa mm. soranoton vaikutuksista pohjaveden määrään ja laatuun, lähteiden säilymiseen, Lahnajärven vedenkorkeuteen ja harjun säilymiseen. Lisäksi muistutuksen tekijät huomauttavat melu- ja pölyhaitasta, mikä lisääntyisi, jos toiminta-aikoja laajennetaan nykyisestä sekä jälkihoidon puutteellisuudesta. Muistutuksessa todetaan, että lautakunnan tulee ottaa huomioon vaikutukset ulkoilureitteihin, maisemakuvaan sekä vakituiseen ja vapaa-ajan asumiseen, sekä metsälainsäädäntö purojen ja lampien suhteen.

Katselmus

Muistutuksen johdosta alueella pidettiin katselmus ja keskustelutilaisuus 1.7.2025.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine saaduista muistutuksesta sekä lausunnoista. Hakija on toimittanut vastineensa ja hakemusmuutoksen koskien alinta kaivuusyvyyttä ja ottomäärää sekä uudet suunnitelmapiirrokset 21.8.2025. Vastineen liitteenä on päivitetyt suunnitelmapiirrokset. Vastineessa todetaan mm.

Ottamisalue ja alin kaivuusyvyys

- Alueella on vielä otettavaa soraa ja se varanto on järkevää käyttää hyödyksi kokonaisuudessaan ennen maisemointitoimenpiteitä. Alkuperäisen luonnon ja ympäristön säilyttämisen kannalta haitallisempaa olisi jättää jo avatun maa-ainesalueen sora hyödyntämättä ja maisemoida alue. Tällöin olisi vastaavasti avattava toisaalle uusi alue saman raaka-aineen saamiseksi.
- Aluerajauksessa, jolta soraa otetaan, ei ole merkittävää muutosta kuluvaan lupakauteen verrattuna. Ottamisaluetta on laajennettu pohjoiseen, koska siihen on sisällytetty alue, jolle on läjitetty pintamaita. Tältä alueelta ei kaiveta soraa, vaan lopputilanne muotoillaan vastaamaan tilannetta ennen pintamaiden läjittämistä.
- Pohjataso on nostettu ELY-keskuksen lausunnossa esitetyn mukaisesti tasoon + 78 (N2000). Tämän seurauksena kokonaisottamismääräksi haetaan 250 000 m³.

Pohjavesi ja pintavedet

- Koneiden ja laitteiden huolto ja tankkaus sekä öljytuotteisen säilytys on suunniteltu tehtävän hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Kaikessa toiminnassa huomioidaan, ettei öljytuotteita pääse maaperään.
- Ottamissuunnitelmassa on esitetty suunnitelma pohjaveden tarkkailusta. Tarkkailua tehdään lupapäätöksessä määrätyn mukaisesti.
- Toiminnan pohjavesivaikutuksia on tarkkailtu mittaamalla pohjaveden pinnankorkeutta sekä analysoimalla laatua vesinäytteistä. Pinnankorkeuden mittaustulosten perusteella pohjaveteen on jäänyt riittävän paksu suojaava maakerros. Laatunäytteissä ei ole havaittu toiminnan aiheuttamia pohjavesivaikutuksia.
- Ottamisella ei ole ollut, eikä sillä arvioida olevan vaikutusta Lahnajärven tai lähteiden veden laatuun tai määrään.

Toiminta-ajat, melu ja pöly

- Lupaa on haettu siten, että urakan aikana soraa voidaan seuloa kahdessa työvuorossa klo 6–22. Seulontaa ei ole jatkuvasti ja seulontaurakat ovat tavanomaisesti sijoittuneet keväälle ja syksyyn. Maa-ainesluvalla ei murskata soraa.
- Kuljetuksille on haettu lupaa arkisin klo 6–22 ja satunnaisesti lauantaisin. Kuljetusliikennettä on keskimäärin 2–5 kuormaa arkipäivisin, mutta kuljetuksia ei välttämättä ole kaikkina arkipäivinä.
- Betoniasema hyödyntää alueella tuotetun soran betonin valmistuksessa, eikä betoniasemalla ole mahdollisuutta suuren soramäärän varastointiin. Näin ollen soraa joudutaan ajamaan betonimassan valmistamisen tarpeen mukaan. Ilta-aikaan sijoittuvilla kuljetuksilla täytetään betoniaseman varastot, jotta sorakuljetuksia ei tarvitse aloittaa aamulla aikaisin.
- Kuljetuksia tarvitaan satunnaisesti myös lauantaisin. Tällaisia poikkeustilanteita voi olla esimerkiksi suurten siltavalujen aikana.

Maisemointi

- Ottamissuunnitelmassa on esitetty suunnitelma alueen maisemoinnista, joka pääpiirteittäin vastaa lausunnossa esitettyä.
- Ottamisalue on pinta-alallisesti pieni siten, että alueella ei ole ollut mahdollisuutta maisemointiin kuuluvan lupakauden aikana. Alueella ei siksi ole mahdollisuutta merkittävien alueiden maisemointiin ennen ottamisen loppumista. Aluetta maisemoidaan sitä mukaan kuin se on mahdollista.
- Ottamissuunnitelmassa on esitetty, että luiskat tehdään kivennäismaasta, eikä luiskien tekemiseen käytetä humuspitoisia pintamaita. Lopputilanne on suunniteltu siten, ettei alueelle tarvitse tuoda täyttöihin maa-ainesta alueen ulkopuolelta.
- Suunnitelma paahderinteen toteuttamisesta on esitetty ottamissuunnitelmassa sekä suunnitelmapiirustuksissa.
- Alueella ei ole havaittu törmäpääskyjä tai niiden pesäkoloja. Mikäli alueen ottorintauksissa on näkyvissä ottamistoiminnan lopussa törmäpääskyjen pesintään riittävän hienojakoista maa-ainesta, tai mikäli alueella tulevaisuudessa havaitaan törmäpääskyjä, voidaan alueelle muotoilla jyrkkiä törmä pesäpaikkojen mahdollistamiseksi. Suunnitelma törmien rakentamisesta laaditaan yhteistyössä lupaa valvovan viranomaisen kanssa hyvissä ennen lupakauden loppumista.
- Alueella on tällä hetkellä lupiineja. Alueelle mahdollisesti leviävät haitalliset vieraslajit hävitetään mekaanisesti, eikä torjuntaan käytetä torjunta-aineita.

Lupa-aika ja maisema

- Maa-aineslupahakemuksen mukaisella suunnittelualueella on ollut maa-ainesten ottamista jo usean vuosikymmenen ajan. Nyt haettava lupakausi tähtää alueen maisemointiin. Alueen muotoilu on suunniteltu hakemuksen liitteenä olevien piirustusten mukaisesti. Jotta ottaminen ja jälkihoitotyöt ehditään saattamaan valmiiksi lupakauden aikana, haetaan luvan voimassaoloajaksi kymmentä vuotta.
- Soranottamisella ei ole merkittävää vaikutusta maisemakuvaan. Aluetta ympäröi metsäiset alueet, eikä se näy lähimaisemassa. Alue saattaa nykyisellään näkyä vähäisesti kaukomaisemassa, mutta alueen jälkihoidon myötä alue sulautuu maisemaan.

Lausuntopyyntö Liikelaitos Salon Vesi

VIRANOMAISEN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää [REDACTED] maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen kiinteistöllä Lahnajärven soranottoalue 734-728-6-34. Lupa myönnetään nykytilannekartassa (PR4790, päiväys 14.8.2025) esitetylle alueelle. Lupa-aika on kymmenen vuotta. Kokonaisottomäärä soraa ja hiekkaa on 250 000 m³.

Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa maa-aineslain 21 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja tämän päätöksen mukaisen vakuuden ollessa voimassa.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Luvan haltijan on saatettava tämä päätös ja määräykset kaikkien lupa-alueella toimivien tietoon tarpeellisin osin.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminnan aloittaminen

1. Ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen aloitustarkastusta hakijan on toimitettava päätöksessä mainittu vakuus hyväksyttäväksi ja toteutettava muut tarvittavat lupaehdot.
2. Ottamis- ja kaivualueen rajat on merkittävä maastoon. Rajat on oltava merkittyinä ottamistoiminnan ajan. Luiskien alareunan paikat on merkittävä maastoon. Ottamisalueen ja kiinteistön 734-728-6-33 väliin tulee jättää vähintään 5 metrin suojaetäisyys. Suoja-alue tulee olla koskematon. Maa-ainesten sijoittaminen suoja-alueelle on kielletty. Kaivualueen ja ottamisalueen välin tulee olla vähintään 5 metriä.
3. Toiminta-alueen tulotiedolla tulee olla lukittava ajoeste. Mahdollisista vaaroista on tiedotettava varoituskyltein.

Kaivussyvyys ja ottamisen toteuttaminen

4. Alin sallittu kaivussyvyys on +78 (N2000). Alinta ottotasoa on tarvittaessa nostettava pohjaveden pinnankorkeuden havaintotulosten perusteella siten, että pohjaveden pinnan yläpuolelle jää vähintään kuuden metrin paksuinen suojakerros.
5. Kaivualueella on oltava riittävä määrä päivittäisessä työskentelyssä havaittavia korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000.

Toiminta-ajat

6. Maa-aineksen irrottaminen ja seulonta on sallittu ympäri vuoden arkisin maanantaista perjantaihin klo 6-22 lukuun ottamatta arkipyhiä.
7. Maa-aineksen kuormaaminen ja kuljetus on sallittu:
 - loka-huhtikuussa arkisin maanantaista perjantaihin klo 6-22
 - touko-syyskuussa arkisin maanantaista perjantaihin klo 6-19

lukuun ottamatta arkipyhiä sekä korkeintaan viitenä (5) lauantaina kalenterivuoden aikana klo 6-19. Lauantaisin suoritetuista ajoista on pidettävä kirjaa.

Pöly

8. Pölyn sitomisesta ja pölyämishaitan vähentämisestä tulee huolehtia tarvittaessa. Pölyn sitomiseen ei saa käyttää suolaa tai kemikaaleja.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

9. Pintamaata saa poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä kaivualueen osasta, jossa kaivu on kulloinkin käynnissä.
10. Kuormaaja tulee säilyttää tiivispohjaisessa katoksessa. Seulontaurakan työaikojen ulkopuolella alueella olevat koneet on säilytettävä tukitoimintoalueella, johon on tehty pohjavesisuojaus. Työkoneiden kuntoa on tarkkailtava päivittäin ja mikäli vuotoja on havaittavissa, kone on poistettava välittömästi käytöstä ja pohjavesialueelta. Pohjavesialueella ei saa pestä tai huoltaa koneita eikä laitteita.
11. Koneiden tankkauksen on tapahduttava suojatulla alueella käyttäen lisänä erillistä suojakaukaloa tai muuta parasta mahdollista tekniikkaa. Tankkausta on valvottava koko ajan, ja tankkauksen suorittajalla on

oltava riittävästi imeytysmateriaalia ja öljynkeräysvälineitä tankkauksessa sattuvan vahingon varalta.

12. Öljytuotteita ja kemikaaleja ei saa varastoida tai säilyttää ottamisalueella seulontaurakan ulkopuolisena aikana. Urakan aikana öljytuotteet ja kemikaalit on säilytettävä tukitoimintoalueella suljetussa ja lukitussa tilassa. Kemikaalien alla on oltava suojakaukalo mahdollisten vuotojen varalta. Polttoainesäiliön on oltava ylitäytönestimellä ja laponestolla varustettu kaksoisvaippasäiliö. Pohjavesialueella ei saa säilyttää muita kuin työssä välttämättömiä öljytuotteita.
13. Seulonnassa on käytettävä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista seulontalaitteistoa. Seula on sijoitettava siten, että kuuden metrin paksuista suojamaakerrosta pohjaveden ylimpään korkeuteen ei rikota. Pohjaveden suojausrakenteet tulee tehdä tiivistä, öljynesteitä läpäisemätöntä materiaalia käyttäen. Suojauksien tulee olla reunoilta kohotetut.
14. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä Varsinais-Suomen ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Kalliota ei saa rikkoa eikä tiiviitä maa-aineskerroksia puhkaista.

Poikkeukselliset tilanteet

15. Öljy- ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle (häätäkeskukseen) varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi.
16. Häiriö- ja poikkeustilanteista, jotka saattava aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai merkittävää haittaa lähialueelle, on ilmoitettava välittömästi Salon kaupungin ympäristönsuojelupalveluille.
17. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalla lupa-alueella on oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia, vuotojen torjuntakalustoa ja alkusammutuskalustoa. Toiminnanharjoittajan tulee kouluttaa laitoksen henkilökunta menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.

Jätteet

18. Lupa-alueella ei saa varastoida ylimääräistä kalustoa, tavaraa tai maa-ainesta. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä tulee noudattaa Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä.
19. Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa on noudatettava. Suunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein. Tieto arvioinnista ja mahdollinen uusi suunnitelma on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojelupalveluille.

Luonnonsuojelu

20. Alueella on torjuttava lupiinia suunnitelmallisesti ja jatkuvasti siten, että se ei pääse siementämään. Torjunta on tehtävä mekaanisesti, torjunta-aineita ei alueella saa käyttää. Esiintymä tulee hävittää alueelta lupa-aikana lukuun ottamatta mahdollista jo olemassa olevaa maaperän siemenpankkia.

Jälkihoito ja maisemointi

21. Jälkihoitoa ja maisemointia tulee toteuttaa suunnitelmallisesti ja heti, kun se työteknisesti on mahdollista. Lupa-alue tulee muotoilla

maisemaan sopivaksi ja koko ottamisalueen tulee olla jälkihoidettu luvan voimassaoloaikana. Ottamisalueen reunaluiskat tulee muotoilla kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi lukuun ottamatta koillis-itään toteutettavaa paahderinnettä.

22. Paahderinne on toteutettava vaihtelevalla jyrkkyydellä siten, että kaltevuus vaihtelee välillä 1:1-2:1. Paahderinteen toteuttamisesta tulee sopia erikseen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen luonnonsuojeluyksikön kanssa.
23. Lupa-alueen muotoilut ja luiskat tulee tehdä alueen alkuperäisellä maa-aineksella. Luiskaan ei saa käyttää orgaanista ainesta sisältävää maa-ainesta, vaan se tulee käyttää pintamaakerroksena.
24. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet tulee möyhentää ja pehmentää pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi.
25. Karkean soran alueet tulee peittää noin 20-50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Koko lupa-alueelle, lukuun ottamatta paahderinnettä, tulee levittää alkuperäisiä tai niitä vastaavia pintamaita vähintään 10 cm:n kerrokseksi, joka sekoitetaan hiekkaiseen pintaosaan.
26. Lupa-alue tulee metsittää paahderinteen edustaa lukuun ottamatta. Alueen taimettumista tulee edistää siemenistutuksin, jos alue ei luontaisesti kylväytyen lähde kasvuun. Aluskasvillisuudeksi tulee kylvää alueelle luonteenomaisia heinäkasveja.

Tarkkailu ja raportointi

27. Pohjaveden laatua on tarkkailtava kerran vuodessa loka-marraskuussa alueella olevasta havaintoputkesta Hp1. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, nitriitti, ammonium, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit.

Näytteenottajan on oltava sertifioitu, minkä lisäksi näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti.

Näytteenottotulokset on toimitettava välittömästi niiden valmistuttua Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle sekä ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (VYH-tiedonsiirtomuoto tai laboratorion suorasiirto). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta laboratorion kanssa.

28. Pohjaveden pinnan korkeus on mitattava havaintoputkesta Hp1 kolmen kuukauden välein (tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa). Pinnankorkeustieto tulee ilmoittaa korkeusyksikkönä mpy. Pinnankorkeustiedot tulee kirjata NOTTO-järjestelmään.
29. Pohjaveden tarkkailusta on laadittava vuosittain pohjavesiasiantuntijan tekemä yhteenvetoraportti, joka sisältää tulokset näytteenotoista sekä tiedot mitatuista pohjaveden pinnankorkeuksista. Raportissa on oltava sanallinen arvio toiminnan vaikutuksista pohjaveden korkeuteen ja laatuun sekä laadun vaihtelua esittävät kuvaajat typen sekä muiden

oleellisten parametrien osalta. Raporttiin tulee liittää havaintopaikan tiedot ja sijainti kartalla, putkikortit sekä laboratorion analyysitodistukset (tulokset, käytetyt menetelmät, mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus).

Yhteenvetoraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojelulle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi).

30. Irrotetun maa-aineksen määrä ja laatu tulee ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä NOTTO-tietojärjestelmään.

31. Raportit ja asiakirjat on toimitettava Salon kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@salo.fi tai PL 77, 24101 Salo). Toimitettaviin asiakirjoihin on liitettävä tieto, mitä lupaa ne koskevat.

Toiminnan lopettaminen tai toiminnanharjoittajan vaihtuminen

32. Toiminnan lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee riittävän ajoissa ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoittaa kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojelupalvelulle.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty maa-aineslain mukaisesti ottamissuunnitelma sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Hakemuksen ja ottamissuunnitelman perusteella toiminnasta ei arvioida aiheutuvan maa-aineslain (555/1981) 3 §:n tarkoittamia seuraamuksia eikä vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n mukaista luonnon tai sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä ja lupahakemuksessa esitetyllä tavalla sekä annettuja määräyksiä noudatetaan. Näin ollen luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät maa-aineslain 6 §:n mukaisesti.

Koska kyseessä on jo käytössä oleva avattu soran ja hiekan ottamisalue, toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta maa-aineslain 21 §:n mukaisesti. Hakijan on asetettava hyväksyttävä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Alueen läheisyydessä on tehty koepumppauksia vedenottomahdollisuuksien selvittämiseksi 1980-luvulla ja syksyllä 2020. Koepumppauksen tuloksien mukaan pohjaveden antoisuus ja laatu soveltuu vedenottoon. Alue sijaitsee pohjaveden virtaussuunnassa siten, että maa-ainesten ottamisalueen voidaan katsoa sijaitsevan vedenottamon lähisuojavaikykkeelle, mikäli vedenotto toteutettaisiin paikkaan, jossa koepumppauksia toteutettiin vuonna 2020. Lähisuojavaikykkeellä ei varovaisuusperiaatteen mukaan saisi olla ottamistoimintaa tai jälkihoitamattomia alueita (YM 2023:30). Ottaminen tähtää alueen maisemointiin ja kohdistuu nykyiselle lupa-alueelle. Liikelaitos Salon Vesi on todennut kannanotossaan, että alueelle ei ole tällä hetkellä suunnitteilla vedenottamoita. Mahdollinen vedenotto tulevaisuudessa on huomioitu jätettävässä pohjaveden suojakerrospaksuudessa, joka on vähintään 6 metriä. Pohjaveden suojelusta ja tarkkailusta on annettu määräykset.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Hakemuksen mukainen ottaminen kohdistuu alueelle, josta on otettu maa-aineksia jo aiemmin.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027 vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 28 §:n mukaisesti. Vesienhoitosuunnitelman mukaisilla ohjauskeinoilla seurataan ja estetään maa-ainestenoton mahdollisia haitallisia pohjavesivaikutuksia.

Vastaus lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla. Määräykset on annettu mm. suojaetäisyyksistä, turvallisuudesta, melusta, pölystä ja maaperän ja pohjaveden suojelusta.

Lupa-aika on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnosta poiketen myönnetty hakemuksen mukaisesti 10-vuodeksi. Liikelaitos Salon Veden lausunnon mukaan alueelle ei ole haettu vedenottolupaa, eikä hanke ole investointiohjelmassa, joka on tehty viideksi vuodeksi eteenpäin. Luvanhakija on ELY-keskuksen lausunnon mukaan nostanut alinta haettua kaivussyvyyttä vastineessaan 21.8.2025 ja toimittanut uudet suunnitelmakartat. Pohjaveden suojakerrospaksuudeksi on määrätty lausunnon mukaisesti vähintään 6 metriä. Ottaminen kohdistuu jo olemassa olevalle lupa-alueelle. Kun huomioidaan luvan mukainen ottamismäärä 250 000 m³ ja alueen maisemointiin tarvittava aika on 10-vuoden lupa tarpeen, jotta maa-aines jo avatulta alueelta on mahdollista hyödyntää, ja myös maisemointi on mahdollista toteuttaa loppuun lupa-aikana (VnA 926/2005, § 8). Voimassa olevan luvan aikana maa-aineksia on irrotettu keskimäärin 22 000 m³/vuosi. Päätöksen mukainen lupa-aika tukee myös haitallisen vieraslajin lupiinin hävittämistä alueelta ja sen valvontaa (määräys 20.).

Lupa ei ennalta arvioiden vaaranna pohjavesivarantoa tai sen antoisuutta. Pohjaveden pinnan korkeutta ja laatua on tarkkailtu, eikä pohjaveden korkeudessa tai laadussa ole toiminnan vaikutuksesta merkkejä. Pinnankorkeuden ja laadun tarkkailu on määrätty lausunnon mukaisesti.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Määräys 1: Määräys on annettu sen todentamiseksi, että määrätty ja hakemuksessa esitetyt toimet on tehty ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden on oltava voimassa ennen toiminnan aloittamista maa-aineslain 12 § mukaisesti.

Määräys 2: Lupa myönnetään hakemuksen mukaiselle toiminta-alueelle, joka on oltava todennettavissa maastossa sekä luvanmukaisen toiminnan että valvonnan mahdollistamiseksi. Ottamisalueen, kaivualueen sekä luiskien alaosan merkitsemisellä maastoon varmistetaan, että ottaminen tapahtuu ottamissuunnitelman mukaisesti. Viiden metrin suoja-alue on hakemuksen mukainen. Naapurikiinteistö on luvanhakijan omistuksessa. Kaivualueen ja ottamisalueen välinen etäisyys on määrätty, jotta luiskan yläpuolelta on tilaa kulkea ja toimia ottamisen ja maisemoinnin aikana.

Määräys 3: Määräys on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi. Asiattoman liikkumisen estäminen ehkäisee mahdollista ilkivaltaa, josta voi aiheutua esimerkiksi roskaantumista ja vaaraa pohjavedelle.

Määräys 4: Alin kaivussyvyys on määrätty ELY-keskuksen lausunnon ja muutetun hakemuksen mukaisesti pohjaveden ylin pinnankorkeus huomioiden. Määräys alimman ottotason nostamisesta, mikäli edellytetty kuuden metrin suojakerros ylimpään pohjaveden pintaan seurannan perusteella ei täyty, on annettu pohjaveden suojelemiseksi.

Määräys 5: Korkeuspisteiden merkitsemisellä maastoon varmistetaan, että ottaminen tapahtuu ottamissuunnitelman mukaisesti.

Määräys 6: Toiminta-aika maa-aineksen irroittamiseen ja seulontaan on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Seulonta tapahtuu jaksoissa, jolloin toiminnasta mahdollisesti aiheutuva häiriö on lyhyt aikaista. Alueen maaston muodot ja pintamaakasat estävät äänen kulkeutumista alueelta.

Määräys 7: Kuormaus ja kuljetus on myönnetty kesäkauden ulkopuolelle hakemuksen mukaisesti. Kesäaikana aikaa on rajoitettu illasta, jotta läheiselle vapaa-ajanasunnolle ei aiheudu liikenteestä kohtuutonta haittaa.

Määräys 8: Toiminta ottamisalueella ja ottamisalueen liittymätiet sekä kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuvat pölyhaitat ovat mahdollisimman vähäisiä. Suolan ja kemikaalien käyttö on kielletty pohjaveden suojelemiseksi.

Määräys 9: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi. Pintamaan poistaminen saattaa vaikuttaa syntyvän pohjaveden määrään, korkeuteen ja laatuun.

Määräykset 10-13: Määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä ympäristön pilaantumisen ja sen vaaran ehkäisemiseksi. Työkoneen säilytyspaikan on oltava katettu, jotta mahdollisissa öljyvahinkotapauksissa sadevesien pääseminen säilytyspaikalle estetään. Öljytuotteiden ja työkoneiden varastointi ja säilytys sekä koneiden ja laitteiden pesu, huolto ja tankkaus lupa-alueella aiheuttavat riskin pohjavedelle. Kaluston, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden huolellinen käsittely ja säilytys on varmistettava riittävin rakenteellisin ja käytönteknisin ratkaisuin.

Määräys 14: Ottaminen tulee toteuttaa siten, ettei rikota tiiviitä maakerroksia, minkä seurauksena pohjaveden virtausolosuhteet saattavat muuttua.

Määräykset 15-17: Määräyksillä varmistetaan ensitorjunta sekä tiedonkulku valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. Varautumalla onnettomuustilanteisiin ennakolta minimoidaan mahdolliset haitat.

Määräykset 18-19: Määräykset on annettu roskaantumisen ja ympäristön epäsiisteyden ehkäisemiseksi sekä maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Määräys kaivannaisjätehuoltosuunnitelman tarkistamisesta vähintään viiden vuoden välein perustuu maa-aineslain 16 b §.

Määräys 20: Lupiinin pitäminen ja kasvattaminen on vieraslajilain (1709/2015) ja vieraslajiasetuksen (704/2019) mukaan kielletty. Vieraslajilain 4 §:n mukaan kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava haitallisen vieraslajin hävittämisestä tai sen leviämisen rajoittamisesta. Vieraslajilain 5 §:n mukaan toimijan on huolehdittava siitä, ettei hänen tuottamassaan, varastoimassaan, markkinoille saattamassaan, kuljettamassaan, välittämässään, myymässään tai muuten luovuttamassaan tuotteessa ole haitallista vieraslajia, joka voi levitä tuotteen mukana toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Alueelle

perustetaan paahderinne, joka on otollinen kasvupaikka lupiinille, jos sitä ei saada lupa-aikana hävitettyä alueelta.

Määräykset 21-23: Alueen maisemoinnin on pohjaveden suojelemiseksi oltava suunnitelmallista. Määräyksessä on huomiotu alueen erityispiirteet ja työtekniset mahdollisuudet maisemoinnin toteuttamiseen. Maa-aines lain 10 §:n mukaisesti luvan haltijan on toteutettava luvan edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana. Määräyksen mukaisella muotoilulla mm. parannetaan kasvillisuuden kasvuolosuhteita, yleisesti ottamisalueen turvallisuutta jälkikäyttö huomioiden sekä edistetään luonnon monimuotoisuutta. Reunaluiskien kaltevuudet on määrätty hakemuksen mukaisesti.

Määräykset 24-25: Määräykset on annettu pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Oikein rakennettu pintakerros muodostaa biologisesti aktiivisen kasvualustan, nopeuttaa humuksen muodostumista ja suojaaa siten pohjavettä. Alueelta kuoritun pintamaan levittämällä pohjaveden laatu palautuu mahdollisimman luonnontilaiseksi ja maassa säilyneestä siemenpankista palautuu alkuperäisiä kasvilajeja.

Määräys 26: Määräys metsittämisestä ja aluskasvillisuuden kylvämisestä on annettu, jotta pohjavettä suojaava maannoskerros muodostuisi lupa-alueelle mahdollisimman nopeasti.

Määräys 27-29: Määräyksellä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toimintansa vaikutuksia pohjaveden laatuun ja pinnankorkeuteen. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, ja että edellytetty kuuden metrin paksuinen suojakerros ylimpään pohjaveden pintaan täyttyy.

Määräys 30: Määräys on annettu maa-aineslain 23 a §:n ja asetuksen 926/2005 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden varmistamiseksi. Irrotetulla maa-aineksella tarkoitetaan maa-aineksia, jotka on kaivettu toiminnan yhteydessä.

Määräys 31: Määräys on annettu viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi.

Määräys 32: Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, siitä tulee ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle. Maa-aineslain 13 a §:n mukaan luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta päätöspäivästä.

Otettava kokonaismäärä

250 000 m³

Vuotuinen otto

25 000 m³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava vakuus: 56 530 €. Jos vakuustyyppi on muu kuin takauslain mukainen takaus, kotimainen pankkitakaus tai sulkutili, vakuustyyppi hyväksytään erikseen.

Tämä vakuus korvaa lupa-alueelle aiemmin asetetun maa-aineslupan vakuuden, joka vapautetaan, kun uusi vakuus on asetettu hyväksytysti.

Tämän päätöksen mukainen vakuus palautetaan lopputarkastuksen jälkeen, kun maisemointi on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkistamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut:

- tarkastusmaksu $473 \text{ €} + 0,012 \text{ €/m}^3 \times 250\,000 \text{ m}^3 + 105 \text{ €/ha} \times 9 \text{ ha} = 4418 \text{ €}$
- lupahakemuksesta asianosaisten kuuleminen kirjeellä = 200 €
- harkinnasta toiminnan aloittamiseksi ennen maa-ainesluvan lainvoimaiseksi tuloa lupakäsittelyn yhteydessä = 210 €

Yhteensä 4828 €.

Vuosittain laskutettava valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Nämä maksut ovat Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 63 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) § 1, 3-7, 10-16, 16 b, 19-21, 23-23 b

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 6, 7, 16, 17

Vesilaki (587/2011) 3 luku § 2

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) § 3-4

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) § 17

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) § 28

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 8 luku § 76

Jätehuoltomääräykset Lounais-Suomessa (Lounais-Suomen

jätehuoltolautakunta 1.7.2023 § 23)

Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 § 63 hyväksymä maa-ainestaksa

Oikeusohjeiden lisäksi päätöksenteossa on huomioitu

Ympäristöministeriön ohjeistus ”Maa-ainesten ottaminen - Opas ainesten kestäväan käyttöön”, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30 sekä valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027.

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää [REDACTED] maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen kiinteistöllä Lahnajärven soranottoalue 734-728-6-3. Lupa myönnetään nykytilannekartassa (PR4790, päiväys 14.8.2025) esitetylle alueelle. Lupa-aika on kymmenen vuotta. Kokonaisottomäärä soraa ja hiekkaa on 250 000 m³.

Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa maa-aineslain 21 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja tämän päätöksen mukaisen vakuuden ollessa voimassa.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan valmistelun mukaisia lupamääräyksiä 1-32 ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Luvan haltijan on saatettava tämä päätös ja määräykset kaikkien lupa-alueella toimivien tietoon tarpeellisin osin.

Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet, muutoksenhaku ja päätöksestä perittävä maksu ilmenevät valmistelusta.

Päätös

Merkittiin, että korjataan päätösehdotuksessa oleva kirjoitusvirhe 734-728-6-34, oikeaan muotoon 734-728-6-3.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Päätöksestä ilmoitetaan osoitteessa www.salo.fi/kuulutukset. Asiakirjat valitusosoituksineen ovat nähtävillä www.salo.fi, kaupunki ja päätöksenteko, esityslistat ja pöytäkirjat, rakennus- ja ympäristölautakunta 24.9.2025

Päätös

Hakija

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki, maankäyttöpalvelut

Salon kaupunki, ympäristöterveydenhuolto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Varsinais-Suomen liitto

Tieto päätöksestä

Asianosaiset